

Rezidba vinove loze na zrelo

Banja Luka 2008

Zimska rezidba vinove loze podrazumijeva sve radnje vezane oko rezidbe loze, a koje se sporovode u periodu mirovanja loze. Kada je u pitanju zimska rezidba loze susrćemo se sa terminima kao što su: osnovna rezidba, rezidba na zrelo, zrela rezidba, rezidba u cilju formiranja uzgojng oblika, redovna rezidba itd. Obavljanje ove rezidbe može da otpoćne već poslije opadanja lišća, a završava se u pravilu neposredno prije početka vegetacije. U zavisnosti od klimatskih uslova, rezidba u toplijim ponebljima poćinje ranije u jesen, a što su ulovi nepovoljniji poćetak rezidbe se odgrađa za što kasnije u proljeće, naroćito ako se ne obavlja zagrtanje loze tokom zimskog perioda.

Kada primjeniti osnovnu rezidbu? Osnovni tipovi rezidbe na zrelo. Šta se postiže zimskom rezidbom?

Imajući ovo u vidu rezidba može biti:

- Rezidba u cilju formiranja osnovnog oblika ćokota
- Rezidba u cilju odrđavanja osnovnog uzgojng oblika
- Rezidba radi ostvarivanja roda
- Rezidba kao mjera obnavljanja ćokota—regeneracija starih deformisanih ćokota
- Rezidba koja se obavlja poslije oštećenja ćokota (mraz, grad)

Rukopis pripremili

Dr Dragutin Mijatović

Mr Tatjana Jovanović Cvetković

Svrha rezidbe

Legenda kaže da je "koza" prva skrenula čovjeku pažnju na potrebu rezidbe.

Pitanje da li je rezidba vinove loze uopšte potrebna i korisna ampelotehnička mjera postavljali su više puta ne samo praktičari već i naučni radnici (*Ravaz, Keffer, Dalmasso i dr.*). Oni tvrde da za dobijanje plodova, rezidba loze nije nužna, pa čak ako se i ne provodi više godina.

Međutim, bilo bi besmisleno negirati potrebu redovne rezidbe, jer ako bismo izostavili rezidbu to bi se neminovno odrazilo na kvalitet grožđa (sadržaj šećera u grožđu odnosno širi).

Da prilikom rezidbe ne bismo pravili "grube greške", prije rezidbe je neophodno poznavati ne samo tehniku rezidbe već treba dobro poznavati agrobiološke i tehnološke osobine pojedinih sorata, zatim klimatske uslove i svojstva tla, karakteristike podloge posebno sa obzirom na bujnost i podnošljivost prema fiziološki aktivnom kreću, te sistem uzgoja, itd, itd.

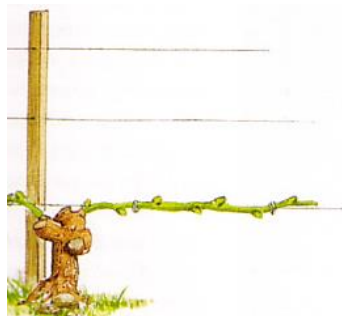
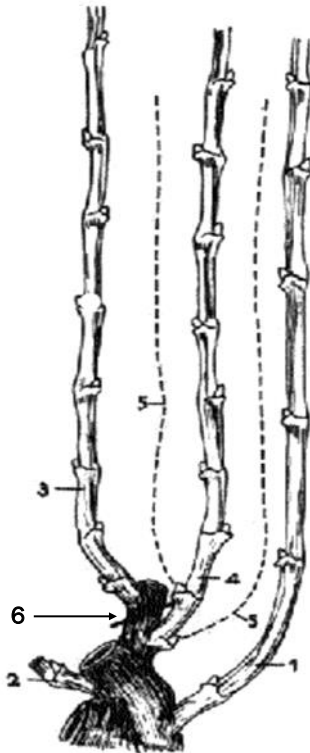
Zimska rezidba je najznačajnija ampelotehnička mjera koja doprinosi uspostavljanju povoljnog odnosa između rastenja i razvicia pojedinih organa vinove loze.

Pod rezidbom su, dakle, obuhvaćeni samo oni postupci kojima se usljed djelimičnog ili potpunog otklanjanja pojedinih organa, mijenjaju fiziološki procesi u čokotu.

Rodna je u načelu samo jednogodišnja loza (odrvenjeli lastar), a ona raste iz dvogodišnje loze tj rezibom ostavljenog luka ili kondira.

Sretna je okolnost što od tog pravila odstupaju neke sorte u kojih mladari istjerali iz starog drveta (spavajućih pupova) mogu biti rodni.

Tipovi lastara

1. **Jalovak** (lastar izbio iz drveta starijeg od dvije godine)
2. **Jalovak orezan na jedno okce** (nosi naziv **reznik**)
3. i 4. **Rodni lastar** (lastar izbio iz dvogodišnjeg kondira)
5. **Zimsko okce**
6. **Prošlogodišnji kondir**

Među najznačajnije komponente rezidbe na zrelo ubrajaju se:

- Formiranje određenog oblika čokota
- Održavanje osnovnog oblika čokota koji omogućava lakše obavljanje svih radnji oko obrade zemljišta, njegovanja čokota, suzbijanja bolesti i štetočina i berbe grožđa
- Podspješivanje ranijeg stupanja čokota na rod
- Uspostavljanje optimalnog odnosa između visine prinosa i kvaliteta grožđa—i dobijanja odgovora na pitanje do kojeg stepena se prinos može povećavati, a da se to ne odrazi negativno na kvalitet grožđa.
- Regulisanje količine prinosa u odnosu na bujnost čokota sa obzirom na ekološke uslove (klima - tlo)
- Uspostavljanje najpovoljnijeg odnosa između broja lastara i lisne površine, na jednoj, i broj cvasti odnosno grozdova, na drugoj strani sve u cilju dobijanja visokih i kvalitetnih prinosa
- Održavanje rasporeda lastara na čokotu i rasporeda među čokotima, koji doprinose ostvarivanju zadovoljavajućeg plodonošenja i dobrom sazrijevanju grožđa
- Regulisanje skladanog odnosa u razvitku korijenovog sistema prema lisnoj površini
- Vezivanje orezanih zrelih lastara, radi zaštite od lomljenja, i ostvarivanju njihove uloge u povećanju prinosa grožđa
- Uklanjanje bolesne loze (koristi se oštar alat kako ne bi došlo do širenja bolesti kao što je phomopsis (crna pjegavost—eskorioza)
- Uklanjanje osušenih i smrznutih dijelovi čokota
- Provođenje djelemične ili potpune regeneracija stabla, radi usporenja starenja i produženja perioda rentabilnog iskorišćavanja čokota

Rezač treba poznavati osnove fiziologije i ekologije vinove loze, te posebno voditi računa o klimatskim prilikama koje su prethodili godini rezidbe.

U vinogradarskim rejonima, kao i, u godinama sa manje padavina (vlage u tlu i vazduhu) rodna okca smještena su bliže osnovi lastara pa se može uspješno primijeniti kraći rez, bez obzira na to što na osnovu iskustva zna da dotična sorta zahtijeva dugi rez.

Naprotiv, u kišnim godinama (potkraj proljeća i u toku ljeta) rodna okca se razvijaju dalje od osnove, pa treba primijeniti dužu rezidbu.

Duga rezidba pojačava razvitak lisne mase, a to povoljno utiče na dozrijevanje lastara te formiranje rodnihi okaca i klijavost polena, kao i bolju snabdjevenost čokota rezervnim hranjivima (škrob-šećer).

U svemu tome treba naći mjeru, jer duga rezidba može imati za posljedicu suvišan broj grozdova koje treba naknadno prorjeđivati.

Stone sorte u pravilu režu se na kondire i reznike da grozdovi budu veći i ljepši (atraktivniji).

Sorte sa **velikim grozdovima** režu se obično kratko ili na srednje-dugo rodno drvo.

Sorte sa **malim grozdovima** režu se većinom na dugo rodno drvo.

Isto tako sorte bujnije vegetacije i na bujnijoj podlozi režu se na dugo rodno drvo.

Na plodnim i vlažnijim tlima treba čokote **jače** opteretiti, a **manje** opterećenje primjeniti na sušnijim (skeletnim) tlima toplijeg klimata.

Na starijim i oslabljenim čokotima treba primijeniti kratku ili kombinovanu rezidbu (na kraku ostaviti samo jedan luk sa odgovarajućim rezervnim reznicama).

Muskat hamburg

Lasta

TEHNIKA REZIDBE

Bez alata nema zanata, kaže narodna poslovice.

Da bi rezidba mogla biti obavljena što kvalitetnije i bez "gnječenja" lastara i oštećenja okaca, makaze i ostali pribor potreban u rezidbi trebaju biti oštri.

Rez jednogodišnje loze obavlja se tako da se ona oreže 1 do 2 cm iznad zadnjeg okca, i to ukoso na suprotnu stranu od okca.

Na taj način se sprečava da sok od suzenja curi po okcu koji bi se zbog njega mogao smrznuti ili istrunuti.

Nepравilan rez

Pravilan rez

Preporučljivo je staru koru ostrugati čeličnom četkom jer se pod nju zavlače mnogi štetnici i bolesti. Tu se mora paziti da se četkom ne ošteti čokot.

Veće "rane" nastale rezom krakova i stabla dobro je premazati kambisanom, pet postotnom galicom ili voćarskim voskom.

Nakon završene rezidbe dobro je provesti zaštitu protiv grinja, štitastih ušiju, pauka i danas nažalost sve prisutnije bolesti lastara "fomopsisa - crne pjegavosti" (ESKORIOZE).

VRIJEME REZIDBE

Vinovu lozu možemo rezati od jeseni, čim padne lišće, pa sve do pred kretanje vegetacije u proljeće do kraja aprila.

Sa stanovišta sigurnosti uvijek je bolje rezidbu (ako je to organizacijski moguće) provesti bliže proljeću, jer kasnije orezana loza kasnije "kreće" pa ima više šansi da izbjegne kasne proljetne mrazeve i smrzavice.

Treba znati da sve dok loza "miruje" vlada negativan pritisak, ali čim lozu orežemo nastupi prodiranje vode u lastare, te se zbog toga smanjuje otpornost loze prema niskim temperaturama.

Da se podsjetimo:

- zimska okca podnose niske temperature do -13 do -15 °C,
- jednogodišnja loza do -18 do -20 °C,
- staro drvo do -25 °C,

Vrlo rana, kao i **vrlo kasna** rezidba imaju za posljedicu kasnije kretanje okaca i kasniju zriobu grožđa. Uočeno je slabljenje vegetativnog potencijala (lastara i lišća), a kod bujnih sorti osipanje cvjetova.

Prekasna rezidba pojačava "suzenje", gubitak hranjivih materija i gušenje okaca, ako rez između posljednjeg okca nije pravilno izveden.

S obzirom na klimatske prilike sjeverne Bosne, sa rezidbom se ne preporučuje započeti prije druge polovine februara.

Novopečeni vlasnik vinograda nađe se u proljeće na mukama kako da sam oreže čokote, ako to dosad nije radio, već samo gledao kako to drugi rade.

Ako se nađemo u takvoj situaciji, prvi je korak da se dešifruje uzgojni oblik u vinogradu, a drugi da se pronađe "knjiga šifre" koja će nas uputiti u tajnu rezanja.

Ako nismo u stanju da odgonetnemo šta je rezač uradio prethodne godine, a o sorti znamao još manje, u tom slučaju na čokotu treba primjeniti kombinovanu rezidbu, ostavljajući na najmane jedan kondir i jedan luk, kako bi slijedeće godine sami ustanovili koji lastari nose rod, na krakom ili dugom rodnom drvetu. Na ovaj način obavili smo rezidbu a nismo napravili kardinalnu grešku.

Rezidba vinove loze prvih 4-5 godina poslije podizanja vinograda presudna je za njegov uspješan razvoj i što ekonomičnije iskorištavanje u godinama koje slijede tokom redovne rodnosti. U tom periodu najvažniji cilj proljetnog orezivanja čokota je formiranje odabranog uzgojnog oblika.

Za racionalno izvođenje rezidbe vinove loze na zrelo, neophodno je poznavati ampelografska svojstva sorte, vegetativni potencijal čokota i visinu prinosa grožđa u prethodnoj godini, meteorološke uslove prethodne godine i cilj proizvodnje - kakav se kvalitet prinosa želi dobiti.

Da bi se rezidba mogla pravilno obaviti treba na osnovu planiranog prinosa, poznavanja rodnosti sorte, rastojanja sadnje, izračunati potrebno opterećenje i na osnovu opterećenja, sorte specifičnosti, odrediti tip rezidbe i opredijeliti se za odgovarajući uzgojni oblik.

Ako je vinograd podignut, sa sortom chardonnay, na rastojanju sadnje 3,0 x 1,5 m, znači da po hektaru ima 2.222 čokota. ($10.000 : 4,5 = 2,222$)

Ako je za datu sortu planiran prinos (**F**), 4 kg po čokotu, a poznato je da je koeficijent rodnosti sorte (**k**) - prosječan broj grozdova po jednom lastaru 1,5 i prosječna masa grozda (**m**) iznosi 100 grama, onda se potrebno opterećenje čokota okcima izračunava na slijedeći način:

$$N = \frac{F}{k \times m} = \frac{4}{1,5 \times 0,100} = 26,67 \text{ (27)}$$

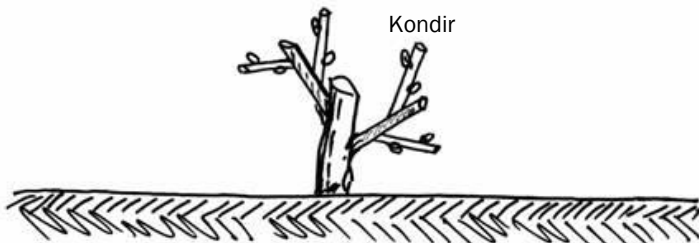
Broj izračunatih okaca (N) od 27 se uvećava obično za 20%, tako da stvarno opterećenje iznosi 32 okca po čokotu.

Sorta chardonnay u pravilu zahtijeva kombinovanu rezidbu.

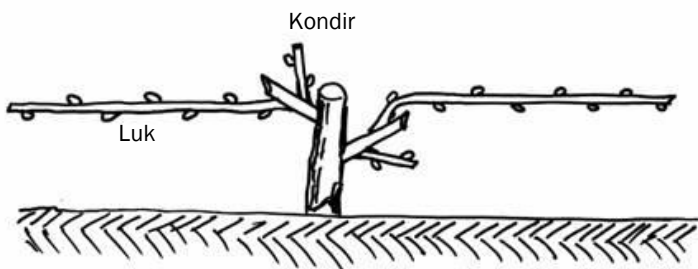
Na osnovu svih pokazatelja odgovarajući uzgojni oblik bio bi Guyot dvokraki, dva kondira po dva okca i dva luka po 14 okaca.

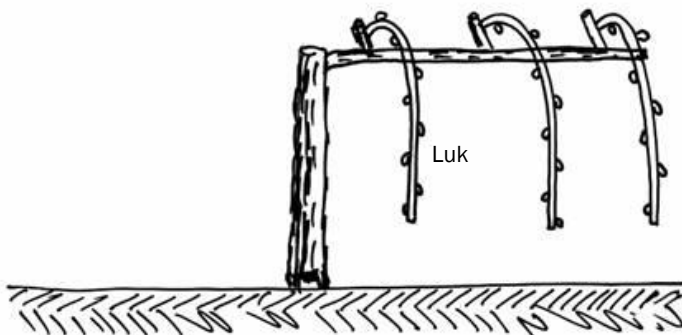
Osnovni tipovi rezidbe

Kratka rezidba podrazumijeva ostavljanje samo kondira na čokotu

Kombinovana rezidba podrazumijeva ostavljanje kondira i lukova na čokotu

Duga rezidba podrazumijeva ostavljanje samo lukova na čokotu

Pomoću rezidbe, obrazuje se i održava oblik stabla (odgovarajući uzgojni oblik čokota). Da bi obrazovali elemente stabla koriste se jednogodišnji lastari.

Jednogodišnji lastari skraćeni na odgovarajuću dužinu nazivaju se lukovi ili kondiri. Poznati su i pod nazivom **rodni elementi** čokota.

Kondiri su lastari orezani na 2 do 5 rodni okaca. **Kratki kondir** je lastar orezan na 1 do 3 okca, **dugi kondir** je lastar orezan na 4 do 5 okaca.

Ratki kondir

Dugi rodni elementi (lukovi) se najčešće nakon rezidbe povijaju i privezuju za naslon.

Prema broju okaca rodni lukovi mogu biti: **kratki luk**, lastar orezan na 6 do 8 okaca i **dugi luk**, lastar orezan na 9 do 15 okaca.

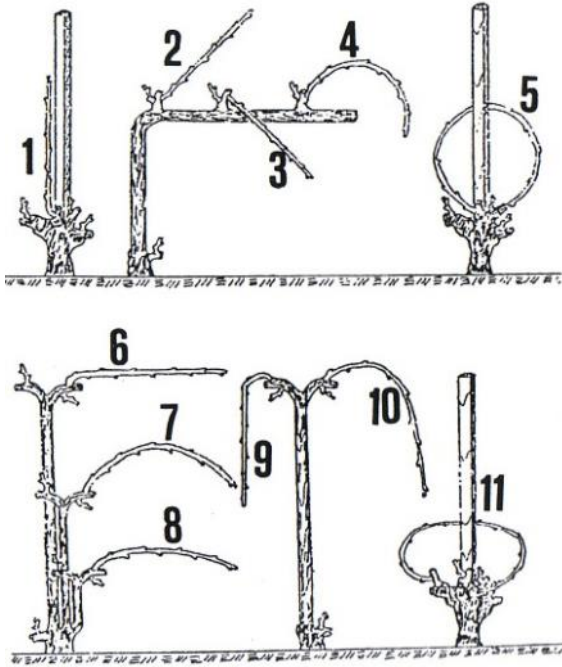

Luk i kondir

Dugi rodni elementi (lukovi) se najčešće nakon rezidbe povijaju i privezuju za naslon.

Način povijanja lukova zavisi od uzgojnog oblika čokota

1. Vertikalno
2. Koso pod uglom od 45 stepeni
3. Koso nadolje pod uglom od 135 stepeni
4. Polukružno
5. Kružno
6. Horizontalno
7. Lučno
8. Polulučno
9. Okomito
10. Polulučno nadole
11. Horizontalno u krug

Uzgojni oblik čokota

Opšte napomene

Projektovanje uzgojnog oblika čokota zavisi od niza činilaca, među kojima su najvažniji: agroekološki, agrotehnički, organizaciono tehnički, sortiment, orijentacija u proizvodnji grožđa i vina, tržišnost proizvoda, društvenoekonomski uslovi itd.

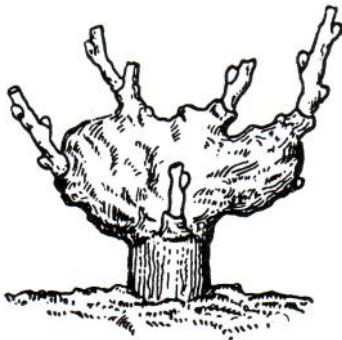
Polazeći od gornjeg, projektovani uzgojni oblik treba da obezbijedi slijedeće:

- odgovarajući vegetativni i rodni potencijal sorte
- planirani prinos grožđa
- planirani kvalitet grožđa, vina i prerađevina od grožđa i vina
- jednostavnost i racionalnost
- jednostavno izvođenje redovne rezidbe
- racionalnost u vezivanju lukova i zelenih lastara
- normalnu osvijetljenost listova i što bolje provjetravanje čokota
- efikasnu borbu protiv bolesti i štetočina
- jednostavnu ručnu i mehanizovanu berbu grožđa
- nesmetan prohod pogonskih mašina i priključaka
- normalno odvijanje transporta, itd

Uzgojni oblici čokota

Uzgojni oblici čokota, s obzirom na visinu stabla, dijele se na:

- niske uzgojne oblike, sa visinom stabla 20 - 40 cm,
- srednje visoke uzgojne oblike, sa visinom stabla 70 - 110 cm i
- visoke uzgojne oblike, visine stabla 150 - 180 cm.

Nisko stablo, kratka rezidba na kondire

Od niskih uzgojnih oblika vodeći je tzv. **Račvasti uzgoj (Zupska rezidba, Uzgoj na krakove)**, koji na niskom stablu ima više ogranka, na kojima se rezidbom ostavljaju samo kratki kondiri. On se koristi kod uzgoja loze uz kolac.

Zupska rezidba, rezidba na kondire

Od srednje visokih uzgojnih oblika najrašireniji su gijo kombinacije reza (jednokraki, dvokraki, itd) sa najčešćom visinom stabla od 70-110 cm. Tu su i razni kordonski sistemi (**Mozerova kordunica**, Silvoz itd.).

Dokraka horizontalna kordunica (Mozerova kordunica, kratka rezidba)

Visoki uzgojni oblici koriste se više u južnim nego u kontinentalnim vinogorjima i to najčešće za uzgoj stonih sorata grožđa (**pergola tendone**, itd.) sa visinom stabla oko 200 cm.

Iz Mađarske se u vinogorja posljednjih godina sve više širi visok kordonski uzgoj vinove loze u obliku kišobrana pod nazivom ambrela, sa visinom debla 150-180 cm.

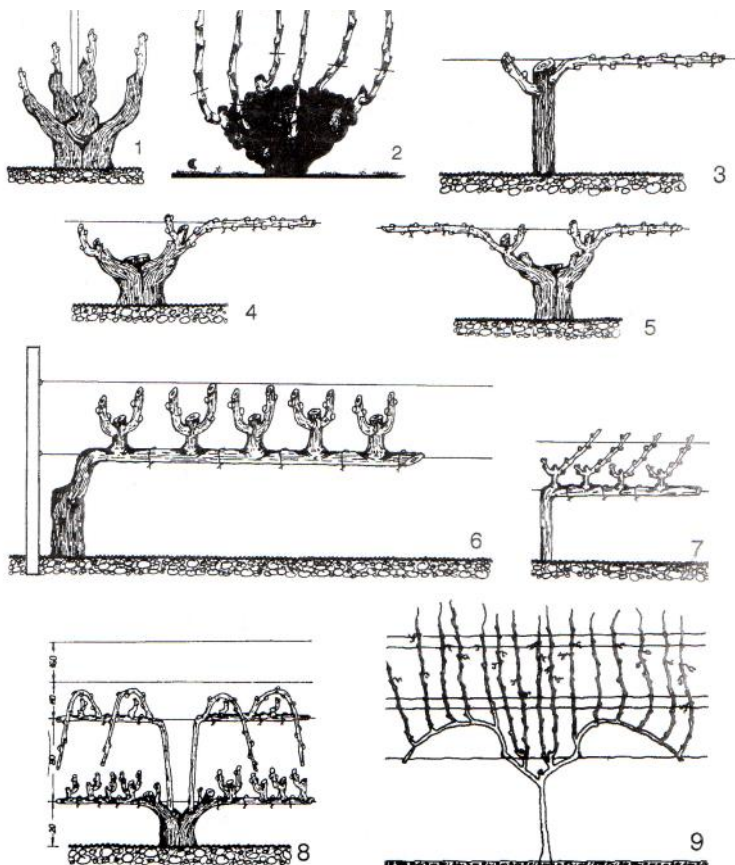

Pergola tendone, kombinovana rezidba

Izbor uzgojnog oblika

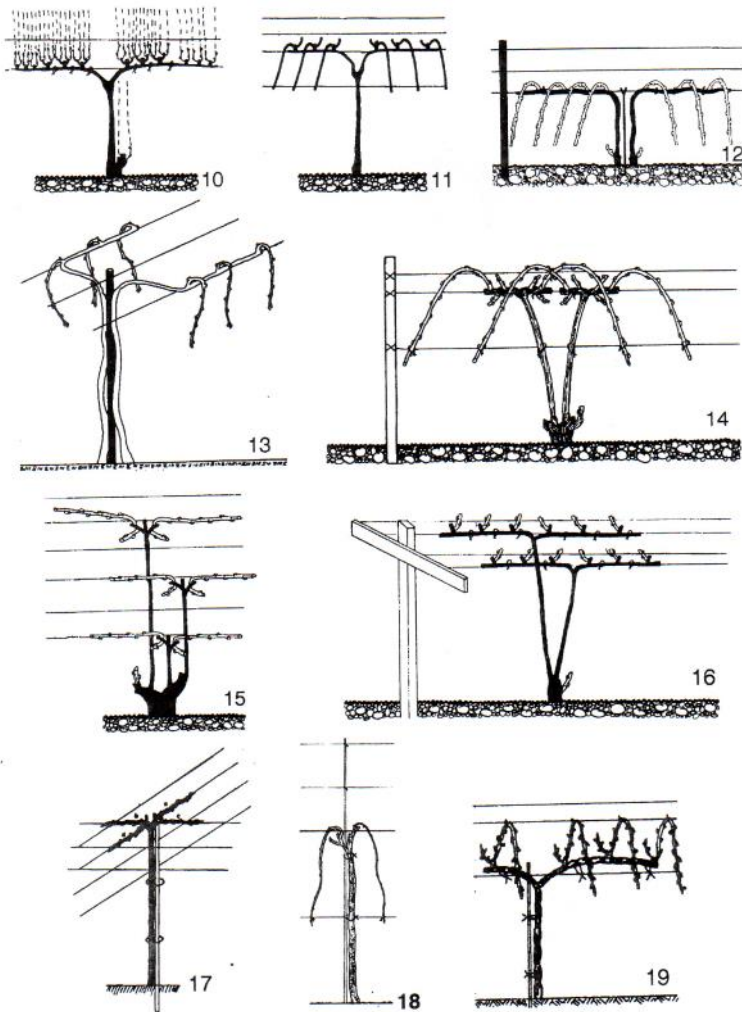
Izbor uzgojnog oblika diktira sorta, klima i smjer proizvodnje grožđa. Oblik čokota determinisan je visinom stabla, rasporedom krakova odnosno kordunica, dužinom lukova i kondira itd.

Na dvije naredne šeme predstavljeni su različiti uzgojni oblici.
Izvor: Avramov, L., Tešić, M. (2004)

Šema broj 1.

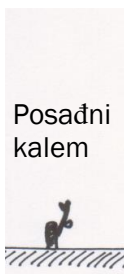
1. Župski način rezidbe, 2. Krajinski način rezidbe, 3. Gijov jednogubi način formiranja i rezidbe, 4. Gijo-Pausarev način formiranja i rezidbe, 5. Gijov dvogubi način rezidbe, 6. Roajatska kordunica, 7. Kazanavljeva kordunica, 8. Skljarova kordunica, 9. Dvokraka bordovska kordunica,

10. Mozerova kordunica, 11. Dvokraka silvoz kordunica, 12. Kordunica tipa „Kazarsa“, 13. Ženevska dvojna kordunica (G.D.C.), 14. Korudnica tipa dvorukavnog amrela, 15. Modifikovana trospratna Nifinova kordunica, 16. Kosa pergola oblika verande, 17. Pergola tendona, 18. Rajnski uzgoj "Halbogen", 19. Dvokraka asimetrična kordunica

Tehnika formiranja uzgojnog oblika čokota

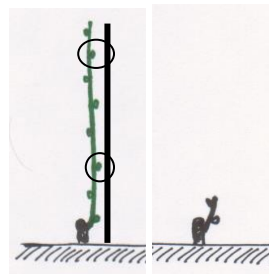
Uzgojni oblik čokota je rešenje koje zadovoljava kriterijume normalnog razvoja čokota tokom eksploatacije vinograda od ca 25 godina. Izboru odgovarajućeg oblika čokota treba posvetiti posebnu pažnju. Promašaji učinjeni ovom prilikom kao i u toku samog formiranja u prve tri do četiri godine su nedopustivi.

Posadni kalem

1- godina

Poslije sadnje kalema prve godine u proljeće, nepходno je najmanje jedan izbili lastar iz okaca kalema odnjegovati tokom vegetacije kako bi normalno završio vegetacioni ciklus. Slabe lastariće treba ukloniti zelenom rezidbom.

Kočić kao naslon je obavezan u ovoj godini, kako bi njega lastara bila što uspješnija.

Prije zime neophodno je lastarić orezati na dva okca i zagrnuti (preporučuje se).

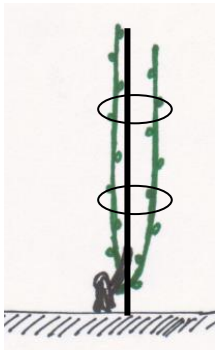
Kalem prije i poslije parafinisanja i neposredne priprme za sadnju

2—godina

Reziba u proljeće druge godine, obavlja se u slučaju ako nije obavljena u jesen prethodne godine.

U slučaju da je obavljeno zagrtanje čokota poslije obavljene rezidbe u jesen, proljeće je vrijeme kada mladi čokot treba odgrnuti i pripremiti za novu vegetaciju.

Početakom vegetacije će iz ostavljenih okaca izbiti više lastara. Tokom vegetacije treba u ovoj godini očuvati i odnjegovati najmanje dva lastara, pogotovu ako se želi formirati uzgojni oblik kod kojeg će se tokom zime ostavljati i zagrtati rezervni reznik. Ostali izbili lastari, a pogotovu slabo razvijeni uklanjaju se sa čokota rezidbom na zeleno.

Zaštita vinograda od bolesti i štetočina, te uništavanje korova (bez primjene herbicida tokom formiranja uzgojnog oblika) su obavezne mjere u cilju očuvanja zdravstvenog stanja lastara.

Redovna rezidba u jesen druge godine ili u proljeće treće godine obavlja se tako da se gornji lastar po položaju reže ili prekrti na visnu žice (najčešće 70—110 cm) koja će nosi buduće krakove uzgojnog oblika.

Druga godina je i krajnje vrijeme za postavljanje stalnog naslona u vinogradu.

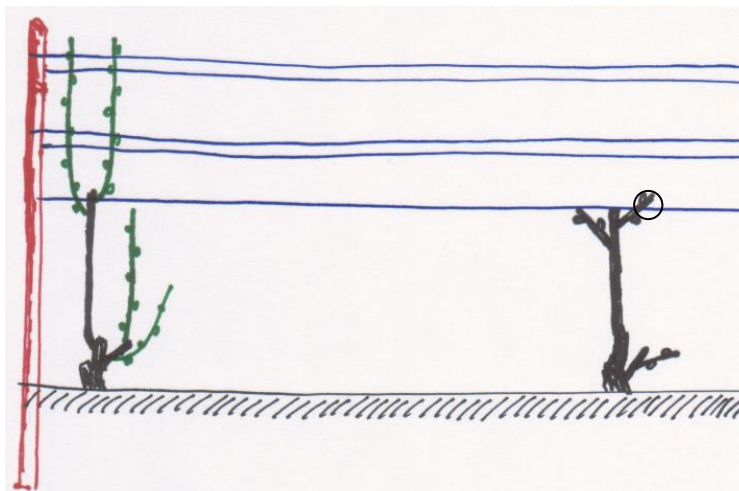

3—godina

Treće godine na čokotu se odnjeuguje odgovarajući broj lastara kako bi se stvorila osnova za predviđeni uzgojni oblik, u ovom slučaju guyot dvokraki. Tokom vegetacije iz ostavljenih okaca razvije se veći broj lastara. Za formiranje budućih krakova uzgojnog oblika treba sačuvati dva vršna lastara, u visini prve žice, a ostale ukloniti zelenom rezidbom.

Mjere zelene rezidbe, plijevljanje lastara, vezivanje lastara, provlačenje lastara između žica i prevršivanje lastara su obavezne tokom formiranja uzgojnog oblika.

Na rezervnom kondiru poželjno je odnjegovati namanje jedan lastarić.

Rezidba u jesen treće ili proljeće četvrte godine obavlja se na taj način da se u visini prve žice oba odnjegovana lastara režu na po dva okca, stvarajući tako osnovu za buduće stalne krakove uzgojnog oblika.

Poslije obavljene rezidbe obavlja se vezivanje budućih krakova.

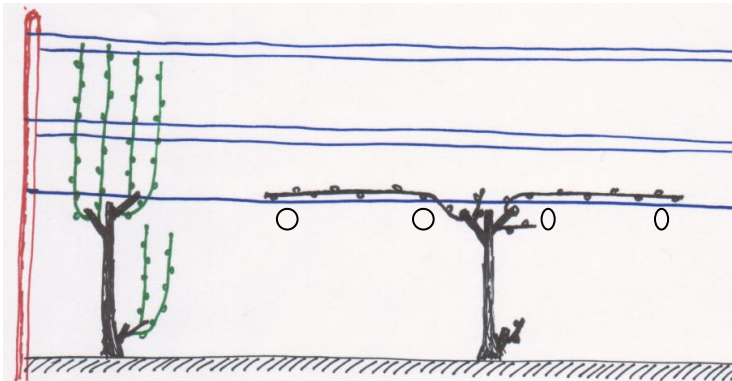
Lastari na rezervnom kondiru režu se po principu kondir na kondir, tj. gornji lastar na kondiru se ukloni, a donji ponovo reze na kondir i zagrće prije početka zime, ako je jesenja rezidba i ako se zagrtanje uopće i primjenjuje.

4— godina

Četvrte godine na čokotu se odnjeguje potreban broj lastara kako bi se u krakovima mogla obaviti kombinovana rezidba. Tokom vegetacije iz ostavljenih okaca svakg kondira (sada kraka) razvije se veći broj lastara. Za formiranje uzgojnog oblika treba na svakom kraku sačuvati dva vršna lastara, u visini prve žice, a ostale ukloniti zelenom rezidbom.

Mjere zelene rezidbe, plijevljnje lastara, vezivanje lastara, provlačenje lastara između žica i prevršivanje lastara su obavezne tokom formiranja uzgojnog oblika.

Na rezervnom kondiru poželjno je odnjegovati namanje jedan lastarić.

Rezidba u jesen četvrte ili proljeće pete godine obavlja se na taj način da se na svakom kraku gornji lastar po položaju reže na luk (najčešće 8–12 okaca) i veže lucno, polulucno ili horizontalno po žici. Donji lastar na kraku reže se na kratak kondir (obično 2 okca). Na ovaj način formiran je uzgojni oblik Guyot dvokraki, kojeg u osnovi čine dva kraka, a u svakom kraku nalazi se luk i kondir za zamjenu.

Lastar na rezervnom kondiru u osnovi čokota reže se kratko, po principu kondir na kondir, gornji lastar se uklanja, a donji reže ponovo na kondir i zagrće prije početka zime.

5— godina

Pete godine i nardenih godina obavlja se na čokotu tzv **redovna rezidba**, rezidba na rod.

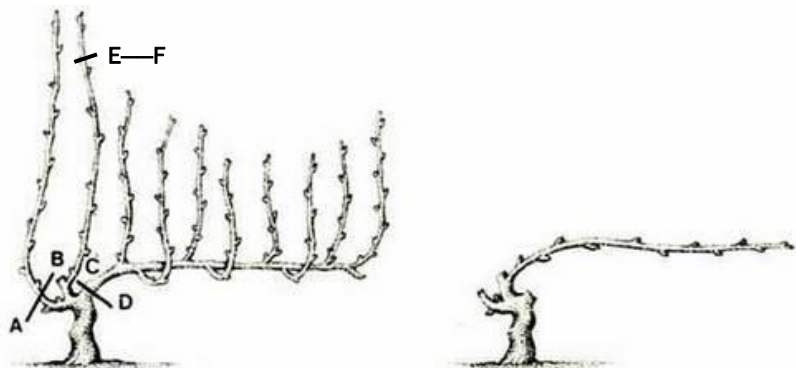
Rezidba na rod sastoji se u slijedećem:

luk sa izbilim lastarima koji su donijeli rod uklanja se rezidbom do osnove, uključujući i dio starog kondira.

Na kondiru, gornji lastar reže se na luk i povija po žici, donji lastar reže se na kondir, po principu tzv **guyot reza** (vidi sliku dolje).

Zelena rezidba, plijevljanje lastara, vezivanje lastara, provlačenje lastara između žica i prevršivanje lastara su obavezne mjere tokom svih godina održavanja uzgojnog oblika.

Na rezervnom kondiru rezidba se obavlja opet po principu kondir na kondir, gornji lastar na kondiru se uklanja, a donji reže ponovo na kondir i zagrće, kako bi spriječili izmrzavanje—totalno propadanje čokota u slučaju pojave izuzetno niskih temperatura, kada nezagrnuti dio čokota vrlo lako može da izmrzne.

A—B rez na donjem lastaru kondira, ostavljanje kondira

C—D rez—uklanjanje starog luka sa lastarima koji su donijeli rod

E—F rez na gonjem lastaru kondira, ostavljanje lastara kao budućeg luka i njegovo povijanje po zici.

Broj čokota po hektaru u zavisnosti od
rastojanja između redova i čokota u redu

Razmak redova u cm	Razmak čokota u redu u cm								
	80	90	100	120	140	150	160	180	200
120	10417	9259	8333	6944	5952	5556	5208	4629	4166
140	8929	7936	7143	5952	5102	4762	4464	3948	3573
150	8333	7407	6667	5556	4762	4444	4168	3701	3332
160	7812	6944	6250	5208	4464	4167	3908	3572	3124
180	6944	6175	5556	4630	3968	3704	3472	3088	2776
200	6250	5556	5000	4176	3571	3333	3124	2776	2500
220	5681	5050	4545	3787	3246	3030	2841	2525	2173
240	5208	4629	4166	3472	2976	2777	2605	2315	2084
250	5000	4444	4000	3333	2857	2666	2500	2222	2000
260	4807	4273	3846	3205	2747	2564	2404	2137	1923
280	4464	3968	3571	2976	2551	2380	2232	1984	1786
300	4166	3703	3333	2777	2380	2222	2084	1851	1667
320	3906	3472	3125	2604	2232	2083	1953	1736	1562
340	3676	3267	2941	2450	2100	1960	1838	1634	1471
350	3571	3174	2857	2381	2040	1904	1786	1587	1429
360	3472	3086	2800	2314	1984	1852	1736	1543	1389
380	3289	2924	2632	2193	1880	1754	1644	1462	1316
400	3125	2778	1667	1471	1785	1666	1562	1389	1250

Koeficijent rodnosti (kr), koeficijent plodnosti (Kp) i prosječna masa grozda u gramima nekih gajenih sorti

	Sorta	Kr	Kp	Masa
1	Adakalka bijela		1,35-1,72	186*
2	Afus ali	1,1-1,2	1,09-1,35	200-500
3	Alikant buše	1,3-1,6	1,46-1,60	150-200
4	Bagrina	1,3-1,5	1,62-1,73	90-200
5	Barbera	1,3-1,6	1,45-1,59	150-250
6	Blatina	1,4-2,0	1,62-1,73	50-300
7	Bogdanuša	1,2-1,4	1,57-1,72	250-400
8	Burgundac bijeli	1,2-1,5	1,56-1,63	60-120
9	Burgundac crni	1,1-1,3	1,48-1,73	70-90
10	Burgundac rani	1,1-1,3	1,46-1,73	70-90
11	Burgundac sivi	1,2-1,4	1,51-1,71	60-150
12	Buvijeova ranka	1,4-1,6	1,26-1,56	90-150
13	Čauš bijeli	1,2-1,4	1,24-1,40	70-300
14	Ćilibarka		1,32-1,52	425*
15	Drenak crveni	1,2-1,4	1,12-1,45	120-400
16	Ezerjo	1,2-1,5		120-180
17	Frankovka	1,2-1,4	1,51-1,62	150-200
18	Game crni	1,4-2,0	1,64-1,74	100-120
19	Game gojadiser	1,4-1,6	1,61-1,81	90-120
20	Hrvatica	1,2-1,4		150-250

21	Italija	1,1-1,3	1,39-1,51	200-400
22	Julski muskat	1,0-1,3	1,22-1,41	60-120
23	Kaberne fran	1,1-1,3	1,34-1,53	70-110
24	Kaberne sovinjon	1,1-1,3	1,34-1,55	50-90
25	Kadarka	1,4-1,8	1,63-1,73	150-250
26	Kadarun	1,6-2,2		130-250
27	Kardinal	1,4-1,8	1,26-1,38	200-600
28	Kraljevina	1,3-1,8	1,39-1,66	150-360
29	Kraljica vinograda	1,2-1,3	1,10-1,32	150-400
30	Kratošija	1,2-1,4		150-250
31	Kreaca	1,3-1,6	1,42-1,56	120-200
32	Krivaja bijela	1,2-1,5		200-300
33	Krstaš bijeli	1,7-2,3		180-250
34	Madam Matijas	1,2-1,4		120-250
35	Madlen anževin	1,2-1,4	1,40-1,49	60-150
36	Malvazija bijela	1,2-1,5	1,55-1,74	120-200
37	Maraština	1,2-1,4	1,45-1,66	150-250
38	Merlo	1,3-1,6	1,56-1,70	120-140
39	Muskat aleks	1,1-1,2		150-400
40	Muskat hamburg	1,2-1,4	1,25-1,65	150-400

Anker

	Sorta	Kr	Kp	Masa gr
51	Burgundac rani	1,1-1,3	1,46-1,73	70-90
52	Rizvanac	1,2-1,4	1,46-1,71	100-150
53	Rebula rumena		1,53-1,66	282*
54	Rizling italijanski	1,2-1,4	1,63-1,77	60-150
55	Rizling rajnski	1,2-1,3	1,46-1,61	60-90
56	Semijon	1,2-1,4	1,35-1,49	90-150
57	Sovinjon	1,1-1,2	1,42-1,55	70-110
58	Senzo		1,43-1,59	
59	Burgundac sivi	1,2-1,4	1,51-1,71	60-150
63	Smederevka	1,2-1,8	1,48-1,76	150-300
64	Stanušina crna	1,3-1,6	1,54-1,73	150-300
65	Sultanina	1,1-1,3	1,04-1,08	200-400
67	Šipon	1,2-1,4	1,45-1,62	120-200
68	Teran	1,3-1,5	1,46-1,65	200-450
69	Tikveška	1,3-1,6	1,51-1,60	90-150
70	Drenak crveni	1,2-1,4	1,12-1,45	120-400
71	Volovsko oko		1,32-1,41	366*
72	Vranac	1,3-1,6	1,49-1,61	150-350
73	Zaćinak	1,3-1,6	1,55-1,68	60-90
74	Silvanac zeleni	1,2-1,4	1,53-1,59	60-120
75	Žametna črnina	1,2-1,4	1,52-1,73	250-400
76	Žilavka	1,2-1,5	1,33-1,43	150-200

	Sorta	Kr	Kp	Masa gr
77	Krstaš bijeli	1,7-2,3		180-250
78	Hrvatica	1,2-1,4		150-250
79	Kadarun	1,6-2,2		130-250
80	Kratošija	1,2-1,4		150-250
81	Ohridsko crno	1,3-1,6		150-200
82	Plavac žuti	1,3-1,6		150-350
83	Plavina crna	1,3-1,6		120-200
84	Portugizac crni	1,3-1,6		120-250
85	Slankamenka	1,6-2,4		150-300
86	Refoško crno	1,4-1,6		150-200
87	Traminac bijeli	1,1-1,2		60-90
88	Vugava	1,2-1,4		120-280
89	Muskat aleks	1,1-1,2		150-400
90	Krivaja bijela	1,2-1,5		200-300
91	Madam Matijas	1,2-1,4		120-250
92	Muskat oliver	1,1-1,3		90-160

Izvor: Tadijanović (1993) *Cindrić (2000)

Guyot simple (Guyot jednokraki, guyot rez, kombinovana rezidba)

Visina stabla i pozni prolečni mrazevi

Visina stabla	Izmrzavanje mladih lastara	Prinos grožđa	Sadržaj alkohola u vinu
(cm)	(%)	(kg/čokot)	(%)
45	100	1,0	10,4
90	25	2,8	10,2
120	15	2,9	10,0
160	10	3,1	9,8

Jednokraka horizontalana kordunica (Royatska kordunica)

Guyot double (Guyot dvokraki, kobinovana rezidba)

LITERATURA

Avramov, L., Tešić, M.: **Rezidba voćaka i vinove loze.** Beograd, 2004

Burić, D.: **Savremeno vinogradarstvo.** Beograd, 1995

Čindrić, P. i sar: **Sorte vinove loze.** Novi Sad, 2000

Milosavljević, M.: **Biotehnika vinove loze.** Beograd, 1998

Mirošević, N.: **Vinogradarstvo.** Zagreb, 1996

Nakalamić, A.: **Opšte vinogradarstvo.** Beograd, 2001

Sivčev Branislava: **Praktikum iz vinogradarstva.** Beograd, 2004

Tarailo, R.: **Osnovi podizanja, održavanje, podmlađivanje i prekalamljivanja vinograda.** Beograd, 2000

Tadijanović, Đ.: **Oblici čokota i rezidba.** Beograd, 1993

Žunić, D., Matijašević, S.: **Rezidba vinove loze.** Beograd, 2004

